

УДК 621.891

Н.К. Медведчук, канд.техн.наук. доц.

Хмельницький національний університет, Україна

ПРОГНОЗУВАННЯ КОНТАКТНОЇ ЖОРСТКОСТІ ПЛОСКИХ СТИКІВ

N.K. Medvedchuk, Ph.D., Assoc.Prof.

PREDICTION OF CONTACT HARDNESS OF FLAT JOINTS

При вирішенні проблем підвищення працездатності машин часто виникає необхідність визначення контактних переміщень та особливо жорсткості контакту. Цьому запитанню присвячено чимало досліджень [1]. Однак формули, які отримані для оцінки жорсткості різноманітних вузлів деталей машин, складаються з безлічі емпіричних коефіцієнтів, які справедливі лише в даних конкретних умовах, що являється недоліком існуючих розрахункових методів.

Перевага запропонованих формул полягає в більшій точності та використанні лише стандартних характеристик шорсткості [2].

Для розрахунку рівня деформації при пружному контактуванні отримана формула:

$$h = -6,568 + 3,704 \ln(5,73 - c), \quad (1)$$

$$\text{де } c = \ln \frac{1,77 \sigma_n}{Eg}.$$

При пластичному контактуванні отримана формула:

$$h = \begin{cases} -6,461 + 3,749 \ln(4,826 - c), & k \leq 0,693 \\ 0,365 \exp[1,508(c + 0,366)], & k > 0,693 \end{cases} \quad (2)$$

$$\text{де } k = \frac{\alpha \sigma_n}{g^{2m} H}, \quad c = \ln k.$$

Контактні переміщення при зміні σ_{n1} до σ_{n2} можливо визначити за допомогою формул (1) і (2), виходячи з виразу:

$$\Delta H = 1,253 Ra(h_1 - h_2).$$

Для визначення жорсткості маємо:

$$j = L \sigma_n / \Delta H,$$

де $\Delta \sigma_n$ – зміна тиску;

ΔH – зміна контактних переміщень.

Висновок. Таким чином жорсткість буде змінюватися із зміною контактних переміщень.

Література

1. Бачинська Н.К. Дослідження контактних характеристик шорстких, сильно анізотропних поверхонь: дис. канд. техн. наук / Бачинська (Медведчук) Н.К.-Хмельницький, 1994.-166с.
2. Семенюк М.Ф., Бачинська (Медведчук) Н.К. Механіка фрикційного контакту шорстких поверхонь. Розробка розрахункової моделі // Тертя та зношування.1993. т.14, №5, с.837-841.